

Interview og debat med Ole Hammer og Halima El Abassi om den danske indvandringshistorie og de aktuelle integrationsudfordringer

Især i de seneste 20 -25 år har debatten om indvandring og integration været med til at afgøre folketingsvalg. I samme perioder er der lavet mange politiske stramninger på området, selvom fakta peger på, at integrationen går bedre og bedre i Danmark. Ole Hammers bog "Bidrag til Danmarks indvandringshistorie. 50 år i frontlinjen" har netop til formål at kaste et faktisk lys over, hvordan det er gået med indvandringen og den påfølgende integration i Danmark, som fortjener et langt bedre ry, end det er tilfældet i dag.

Dette var temaet for den spændende samtale og debat, der løb af stablen tirsdag den 1. oktober kl. 12.30-15.00 på Københavns Professionshøjskole hvor også begreberne "danskhed, identitet og medborgerskab" blev flittigt debatteret.

De to samtalepartnere har begge et indgribende kendskab til integrationen i Danmark, ud fra hver deres perspektiv og baggrund.

Forfatter Ole Hammer har siden 1970, i mange forskellige roller og funktioner, beskæftiget sig med indvandring i Danmark: Som journalist, som forfatter, debattør og foredragsholder, som konsulent i Mellemfolkeligt Samvirke, Dansk Flygtningehjælp og en række indvandrerorganisationer mv.

Halima El Abassi, forkvinde for Rådet for Etniske Minoriteter i Danmark, forsker i æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol via et ph.d.-stipendiat på Oslo Universitet. Hun er desuden en flittig debattør på området, og er oprindeligt uddannet som interkulturel/international socialrådgiver og herudover cand.soc. i socialt arbejde.

Yildiz Akdogan, tidl. folketingsmedlem, var dagens moderator; hun interviewede Ole og Halima med udgangspunkt i Oles nye bog, med fokus på emnerne integration, danskhed, identitet og medborgerskab, og inddrog deltagerne i debatten.

Historien om udlændinge i Danmark

For at forstå hele baggrunden for den nuværende situation i Danmark blev deltagerne taget med på en historisk rejse, og fik herunder opridset de historiske linjer tilbage til arbejdskraftindvandringen i 1960'erne/1970'erne, videre til vedtagelsen af Udlændingeloven i 1983, med kaldenavnet *verdens bedste udlændingelov* på grund af den markant humanitære asylpolitik, som Danmark førte på dette tidspunkt, og videre til 1989, hvor den første Integrationslov trådte i kraft. Siden da er området op i gennem 00'erne og frem til i dag domineret af stramninger, hvor Danmark nu fører en af Europas mest restriktive udlændingepolitikker.

Men hvad er disse stramninger baseret på, går det virkelig så skidt med integrationen i Danmark?

Den hårde retorik

Data viser faktisk, at det – som det også fremgår af Ole Hammers bog, at der på trods af det ofte negative billede, der i medierne tegnes af situationen – på mange områder er gået fremad med integration af indvandrere og flygtninge, både kulturelt, økonomisk og uddannelsesmæssigt.

Men på trods af fremgangen, er tonen i udlændingebatten de senere år blevet stadig mere konfrontatorisk og hård. Ikke mindst debatten om islam er taget til i styrke og er ofte unuanceret. Den har fokus på de mest rabiater og generaliserende forestillinger om den muslimske kultur og livssyn, og giver på ingen måde et retfærdigt billede af virkeligheden.

I samtalen var Halima og Ole enige om, at denne hårde og stigmatiserende debat direkte er brænde på bålet for en stigende frustration hos socialt og kulturelt udsatte borgere med indvandrers- og flygtningebaggrund, som blot føler sig endnu mere ekskluderet fra samfundet. Det er med til at avle frygt, vrede, politiske fløjkriser og skabe et splittet samfund.

I stedet burde vi værne om sammenhængskraften i Danmark og undgå at bidrage til splittelse med den virkelighedsfjerne og negative retorik, sagde de.

Medborgerskabet eller manglen på samme

Det spørgsmål som videre blev debatteret var, hvordan man så kan udvikle et samfund, der tager udgangspunkt i medborgerskab, og som både kan rumme forskellighed og samtidig sikre et fælles værdigrundlag?

Halima definerede i denne sammenhæng medborgerskab som en dynamisk lærings- og dannelsesproces, hvor den enkelte har mulighed for at bruge de rettigheder, vi har efter lovgivningen og samfundets tilbud, og dermed for at deltage i og – ud fra egne forudsætninger - være medbestemmende i fællesskabet. Medborgerskab handler med andre ord om inklusion.

Nogle af de vigtige pointer i debatten var, at man i højere grad skal tage udgangspunkt i den enkelte borgers hele situation, se det enkelte menneske på tværs af etnicitet, kultur og værdisæt. Det kan bl.a.

opnås ved at klæde de professionelle, der arbejder med integration i kommunerne bedre på, så de i højere grad har forudsætninger for at forstå den enkelte borger.

Halima El Abassi: "Ole Hammers bog om indvandringens historie er så vigtigt et vidnesbyrd, at den burde være obligatorisk læsning for alle studerende på professionsuddannelserne – socialrådgiver-, pædagog- og lærerstuderende. Det ville være et vigtigt skridt for målet om en bedre integration i Danmark."

Vi skal i højere grad end tilfældet er i dag bruge civilsamfundet til at skabe den tolerance og forståelse for forskellige kulturer og værdisæt, så alle føler sig inkluderet i fællesskabet. Vi skal blive bedre til at lytte til hinanden. Vi skal pakke vores fordomme væk og i stedet turde være nysgerrige på hinandens forskelligheder og derigennem værne om fællesskabet i Danmark, som er demokratiets grundpiller.

Ovenstående er blot et lille smagsprøve på, hvad bogen og den mere end to timer lange debat med Halima El Abassi og Ole Hammer – i øvrigt med stor deltagelse af publikum – gav af perspektiver på spørgsmålet om, hvordan vi i dagens Danmark kan blive bedre til at forstå vores egen indvandringshistorie og sikre medborgerskab og lighed på tværs af forskellige kulturer og værdier.